



แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ของ

เทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ. ๒๕๖๖

บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ สภาพทั่วไปของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท

๑.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลเวินพระบาท ตั้งอยู่ที่.....บ้านปากทวยหมู่ที่ ๕ ตำบลเวินพระบาท.....
อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ประมาณ ๕๑.๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒,๐๕๑ ไร่ มี
อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ.ติดต่อกับบ้านธาตุ ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม.

ทิศใต้ ติดต่อกับห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับริมฝั่งแม่น้ำโขงกั้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

๑.๑.๒ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลเวินพระบาท แบ่งเขตการปกครองออกเป็น...๑๐...หมู่บ้าน ได้แก่
๑.บ้านเวินพระบาท ๒.บ้านยางนกเหาะ ๓.บ้านนาโสกใต้ ๔ บ้านเชียงยืน ๕ บ้านปากทวย ๖.บ้านนาสีดา
๗.บ้านม่วง ๘.บ้านนาแค ๙.บ้านน้อยชลประทาน ๑๐. บ้านนาโสกเหนือ

๑.๑.๓ ประชากร ศาสนา

เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖,๒๒๘ คน

จำแนกเป็นเพศชาย.....๓,๑๕๐.....คน

เพศหญิง.....๓,๐๗๘.....คน

จำนวนครัวเรือน.....๑,๗๐๑..... ครัวเรือน

จำนวนประชากรแฝง ประมาณ.....-.....คน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนา.....พุทธ..... ร้อยละ.....๘๐.....

ข้อมูล ณ วันที่เดือน.....มกราคม.....พ.ศ....๒๕๖๓.....

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของเทศบาลตำบลเวินพระบาท)

๑.๑.๔ การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ประมาณร้อยละ.....๙๐.....
ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ ด้าน ประมง ประมาณร้อยละ..... ด้าน.....
ประมาณร้อยละ..... เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับ...ประมง..... เฉลี่ยรายได้ประชากร
ต่อหัว/ต่อปี ประมาณ.....บาท

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี

๑.๑.๕ เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่าง อบต.รามราช, อบต.โนนตาล และอำเภอต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์ บนถนนทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ และทางเรือ ผ่านเส้นทางแม่น้ำโขง

๑.๑.๖ แหล่งแม่น้ำลำคลอง

เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่มและมีดอนเป็นบางแห่ง. มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่

แม่น้ำโขงไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่๕.....ถึงหมู่ที่.....๑.....

๑.๒ ประวัติการเกิดภัย

๑.๒.๑ สถานการณ์สาธารณภัย

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ส่วนใหญ่เกิดภัยจาก อุทกภัย โดยมีปัจจัยเสี่ยงมาจาก....ตติริมแม่น้ำโขงและพื้นที่ราบลุ่ม .โดยเฉพาะในพื้นที่หมู่ที่....๓..... บ้าน.....นาโสกใต้.....ที่เกิดภัยขึ้นบ่อยครั้ง และจากสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าว มักจะมีผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่การบาดเจ็บเล็กน้อยไปจนถึง ชันรุนแรงเสียชีวิต

๑.๒.๒ สถิติภัย (**อุทกภัย.**)

สถานการณ์สาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ที่สำคัญที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากสถิติการเกิดภัย ดังนี้

(๑) อุทกภัย

ตารางที่ ๑-๑ : สถิติการเกิดอุทกภัยของเทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย				มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-	-

(ที่มา : ฝ่ายป้องกันฯข้อมูล ณ วันที่....๑...เดือน.....มกราคม...พ.ศ..๒๕๖๔)

(๒) วัสดุภัย

ตารางที่ ๑-๒ : สถิติการเกิดวัสดุภัยของเทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย
			จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายบางส่วน (หลัง)	
๒๕๖๐	๑	หมู่ที่ ๙,๑๐	-	๒๘	๘,๕๐๐
๒๕๖๑	๑	หมู่ที่ ๒	-	๒๒	๗,๐๐๐
๒๕๖๒	๑	หมู่ที่ ๑,๔,๕	-	๓	๓,๙๕๕
๒๕๖๓	๑	หมู่ที่ ๔	-	๖	๘,๗๘๐
๒๕๖๔	๑	หมู่ที่ ๑,๔	-	๑๑	๑๙,๒๒๙
รวม	๕	หมู่ที่๑,๔,๕,๙,๑๐	-	๗๐	๔๗,๔๖๔

(๓) ภัยแล้ง

ตารางที่ ๑-๓ : สถิติการเกิดภัยแล้งของเทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่รับผลกระทบ (ตัว)	
๒๕๖๐	๑	หมู่ที่๖,๗	๓๒๕	-	-	
๒๕๖๑	๑	หมู่ที่๖,๗	๓๒๕	-	-	
๒๕๖๒	๑	หมู่ที่๖,๗	๓๒๕	-	-	
๒๕๖๓	๑	หมู่ที่๖,๗	๓๒๕	-	-	
๒๕๖๔	๑	หมู่ที่๖,๗	๓๒๕	-	-	
รวม	๕		๑,๖๒๕			

(๔) อัคคีภัย

ตารางที่ ๑-๔ : สถิติการเกิดอัคคีภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนบ้านเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-

(๕) ภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (ทั้งปี)

ตารางที่ ๑-๕ : สถิติการเกิดภัยจากการคมนาคมของเทศบาลตำบลเวินพระบาท

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๖๐	๒	ม.๔,ม.๕	๒	-	
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	๑	ม.๑	๑	-	
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	๒	ม.๓,ม.๔	๒	-	
รวม					

๑.๓ การจัดลำดับความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวินพระบาท

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้อาณัติข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑-๖ : ลำดับความเสี่ยงภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท

ลำดับ ความเสี่ยงภัย	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
๑	อุบัติเหตุ	การขับเร็วและประมาท
๒	ภัยแล้ง	แหล่งน้ำแห้งขอด
๓	อุทกภัย	น้ำท่วมพื้นที่ลุ่ม
๔	วาตภัย	ลมพายุ

๑.๔ ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเกิดสาธารณภัยขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นเป็นประจำ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ เทศบาลตำบลเวินพระบาท สามารถคาดการณ์การเกิดภัยได้มากขึ้น ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย อัคคีภัย ไฟป่า (ระบุเฉพาะประเภทภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่) นอกจากนี้ภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุทางถนน) ก็ยังเป็นสาธารณภัยที่เกิดบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งการคาดการณ์ทำได้ยากเพราะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เว้นแต่ในบางช่วงระยะเวลาหากมีการใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลต่างๆ ก็มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

ตารางที่ ๑-๗ : ปฏิทินสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า เทศบาลตำบลเวินพระบาท จึงทำปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย						←	→	→	→			
ภัยแล้ง		←	ฤดู แล้ง	→								
พายุฤดูร้อน			←	→								
อัคคีภัย	ปีใหม่	←	ตรุษจีน	→								ปีใหม่
อุบัติเหตุทางถนน	←	ปีใหม่		สงกรานต์								ปีใหม่
ภัยหนาว	←									←	→	

หมายเหตุ : เฝ้าระวังตลอดทั้งปี

บทที่ ๒

หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ปัจจุบันแนวคิดการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญมากขึ้นกับการดำเนินการอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery)

๒.๑ ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

๒.๒ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นไปตามระดับการจัดการสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ จำนวนประชากร ขนาดของภัย ความรุนแรง ผลกระทบและความซับซ้อนของภัยหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๒-๑ : ระดับการจัดการสาธารณสุขของประเทศ

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณสุขขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวินพระบาท นายกเทศมนตรีตำบลเวินพระบาท ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ จะเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัคร รวมทั้งติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๒.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของแผนฉบับนี้ เป็นการตอบสนองต่อเป้าหมาย การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของเทศบาลตำบลเวินพระบาท และวัตถุประสงค์ของแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบลเวินพระบาท อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดความถี่และความรุนแรง ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความแปรปรวน และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงใหม่และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เป็นการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบ การจัดการทรัพยากรและการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดความสูญเสียที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศ ให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

เป็นการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถี ความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (rehabilitation)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัย

เป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล โดยการจัดระบบและกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึงระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ การให้ความช่วยเหลือ ด้านมนุษยธรรมและ ประเพณีปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

๒.๔ งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ...เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีที่มา จาก ๒ แหล่งงบประมาณ ได้แก่

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปี เทศบาลตำบลเวินพระบาท (โครงการซ่อมแผนป้องกัน อัคคีภัย)

(๒) งบประมาณอื่นๆ (งบกลางของเทศบาลตำบลเวินพระบาท)

๒.๔.๑ ภาวะปกติ

(๑) (เทศบาลตำบลเวินพระบาท) จัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (เทศบาลตำบลเวินพระบาท.) โดยกำหนดให้มีรายละเอียด ดังนี้

- แผนและขั้นตอนของ (เทศบาลตำบลเวินพระบาท) ในการจัดการให้มี เครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

- แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลเวินพระบาท

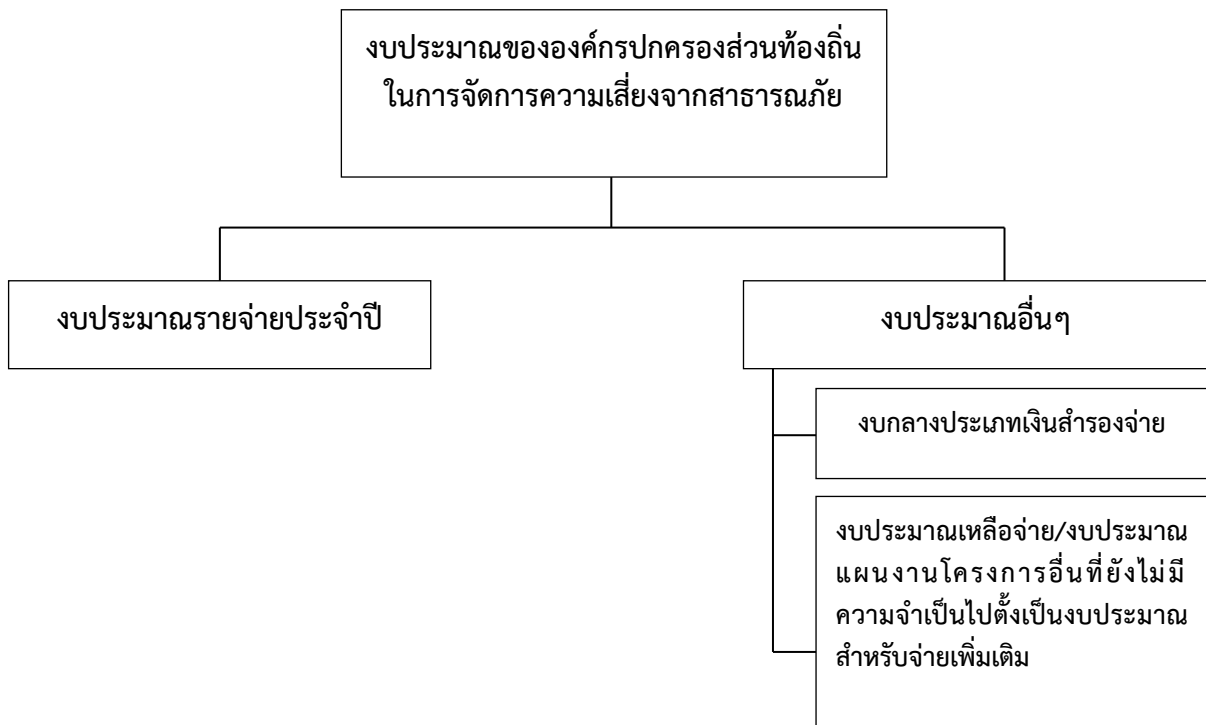
- ฯลฯ

(๒) เทศบาลตำบลเวินพระบาท ตั้งงบกลาง ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่ อาจเกิดขึ้น

(๓) เทศบาลตำบลเวินพระบาท ดำเนินการสำรองเงินสะสมตามหลักเกณฑ์การใช้ จ่ายเงินสะสม เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ และสนับสนุนการดำเนินการตาม นโยบายรัฐบาล ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๘๐๘.๒/ว ๗๒๗๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๔.๒ ภาวะฉุกเฉิน

เทศบาลตำบลเวินพระบาท นำเงินงบประมาณของหน่วยงานที่ได้เตรียมไว้ ไปใช้จ่าย เพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรกตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้ โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่าย ไป ตั้งเป็นงบประมาณสำหรับจ่ายเพิ่มเติมได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม



แผนภาพที่ ๒-๑ : แหล่งงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท

๒.๕ องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท

การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ในเทศบาลตำบลเวินพระบาท จะมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก ควบคุม สั่งการ และประสานการปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท ต้องมีการเชื่อมโยงและ รับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานบริหารจัดการสาธารณภัย ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

๒.๕.๑ ระดับนโยบาย

(๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการ พัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มี ประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ สำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๕.๒ ระดับปฏิบัติ

(๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสาน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับ มอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

(๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกลาง โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการ มีความรับผิดชอบ ดังนี้

(๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็น ต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลัง ในการเริ่มปฏิบัติการ

(๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนวยการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการ สาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง รับผิดชอบในการอำนวยการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ละระดับ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจ ยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ทั้งนี้ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่ง ในศูนย์ประสานการปฏิบัติของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณียกระดับเป็น การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

(๓) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ

(๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย

ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๕) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ

(๖) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่
ประกอบด้วย

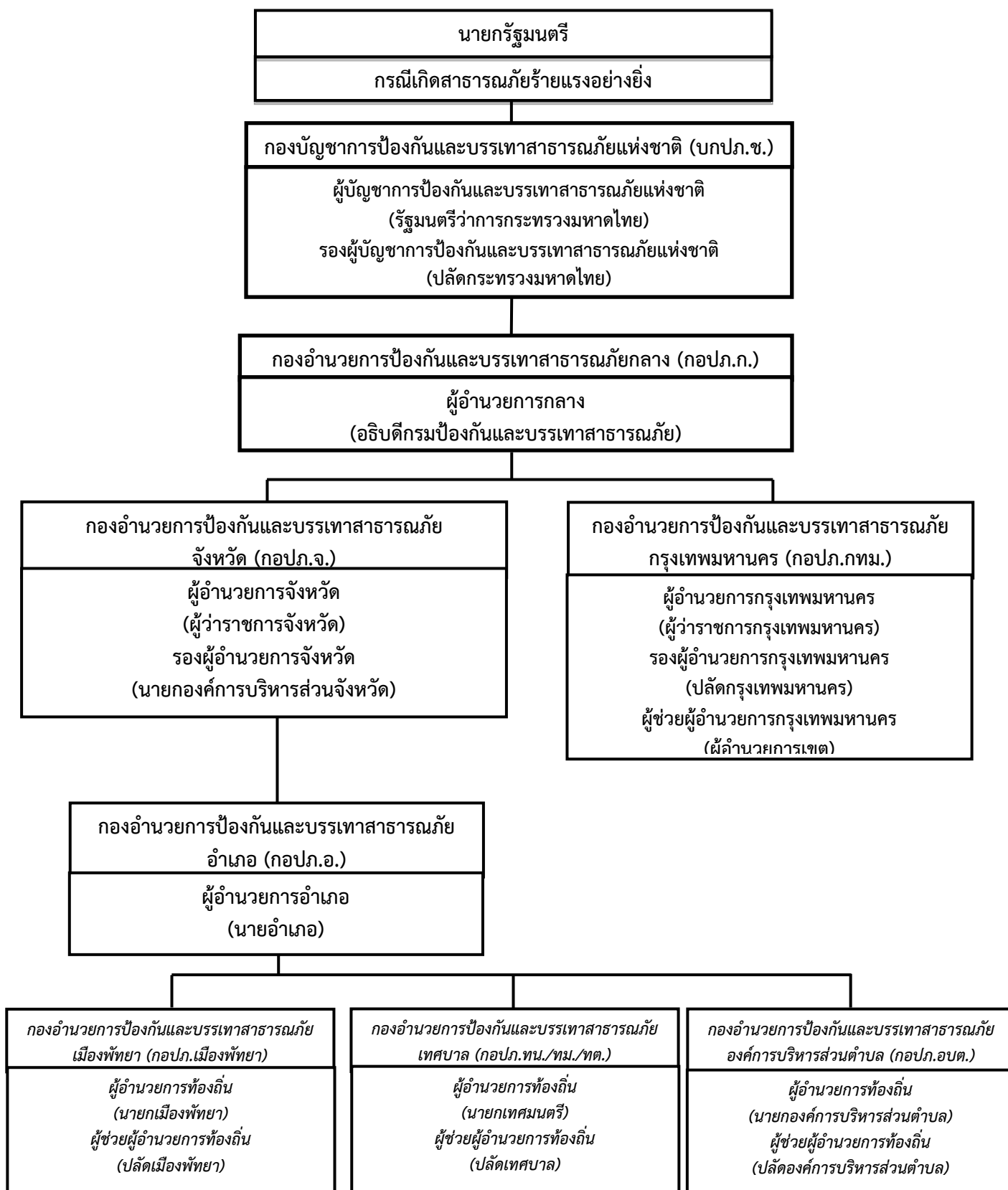
(๖.๑) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา (กอปภ.เมืองพัทยา)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเมืองพัทยาให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชลบุรี และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอบางละมุง รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบุชื่อ อบท. ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง) หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการ

(๖.๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./ กอปภ.ทม./กอปภ.ทต.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล เทศบาลตำบลเวินพระบาท ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด นครพนม และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอท่าอุเทน รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและ ผู้ว่าราชการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับ การร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรี ตำบลเวินพระบาท เป็นผู้อำนวยการ

(๖.๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ.อบต.) ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุ เมื่อเกิด สาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (ทต.เวินพระบาท.) ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.รามราช) หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการ

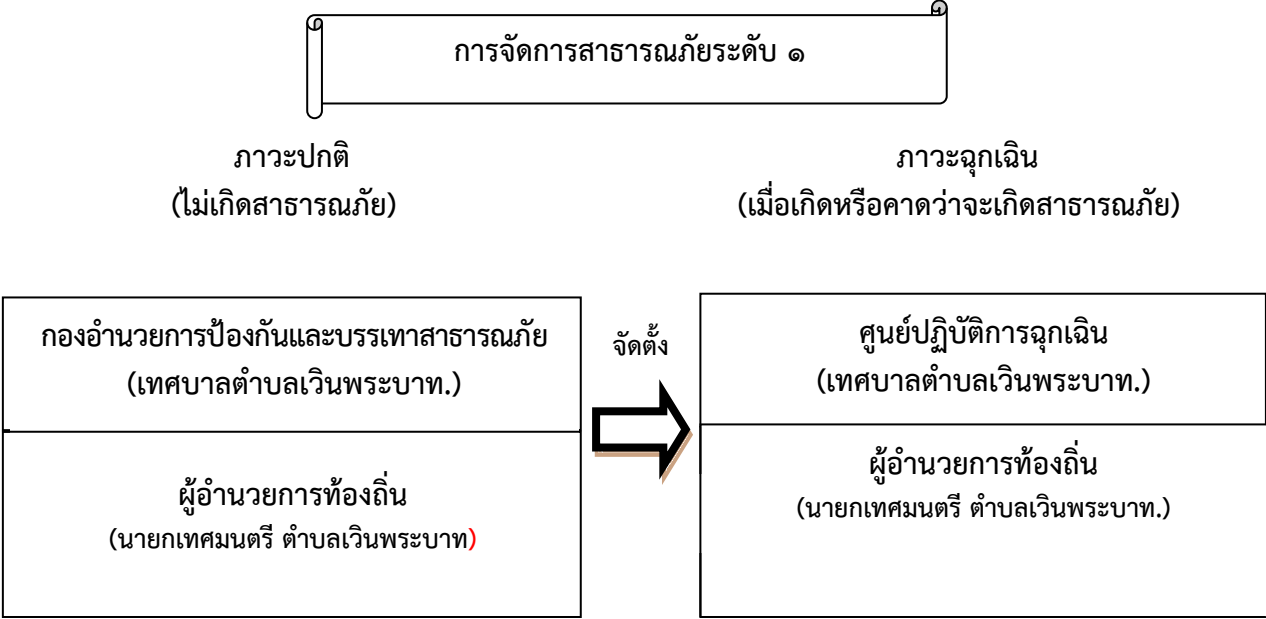


แผนภาพที่ ๒-๒ : กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย

๒.๖ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน เทศบาลตำบลเวินพระบาท(เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)บทบาทภารกิจ (รายละเอียดการปฏิบัติปรากฏตามบทที่ ๔ การปฏิบัติขณะเกิดภัย)

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท **จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน** (เทศบาลตำบลเวินพระบาท) ขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและ สั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสาน กับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ทุกชั้นตอน พร้อมทั้งให้รายงานผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ทราบทันที

หากประเมินสถานการณ์สาธารณภัยและเกินขีดความสามารถของทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าจัดการกับสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็วแล้วและไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยได้โดยลำพัง ให้รายงานให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบและขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ และหากประเมินสถานการณ์สาธารณภัยมีโอกาสการขยายความรุนแรงอย่างต่อเนื่องให้รายงานผู้อำนวยการอำเภอ(นายอำเภอ) เสนอต่อผู้อำนวยการจังหวัด(ผู้ว่าราชการจังหวัด) เพื่อพิจารณาประกาศหรือยกระดับของภัยจากสาธารณภัยขนาดเล็กเป็นสาธารณภัยขนาดกลางต่อไป



แผนภาพที่ ๒-๓ : องค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การปฏิบัติร่วมกับอำเภอ

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานอำเภอ ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะๆ

(๒) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

๒.๗.๒ การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท และสาธารณภัยมีความรุนแรงขยายเป็นวงกว้าง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น เทศบาลตำบลเวินพระบาท รายงานผู้อำนวยการอำเภอ พร้อมทั้งประสาน กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลท่าอุเทน ให้สนับสนุน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ดังมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของอบต.รามราช ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น เทศบาลตำบลเวินพระบาท ให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการและการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๗.๔ การปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท เป็น ศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติในเขตรับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สิ่ง การ รายงาน การปฏิบัติ และสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และ เชื่อถือได้ โดยมีแนวทางและขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน เทศบาลตำบลเวินพระบาท เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ให้เป็นไปอย่าง มีเอกภาพ

(๒) จัดทำแผนประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล และให้องค์การสาธารณกุศล ในจังหวัดจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมอุปกรณ์และ บุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกิจได้

(๓) เทศบาลตำบลเวินพระบาท และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับ องค์การ สาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อ การปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(๔) กรณีที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยมอบหมายให้องค์การสาธารณกุศลช่วยเหลือผู้ประสบภัย ดังพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธาณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ (๕)

(๕) กรณีที่ได้รับการประสานจาก เทศบาลตำบลเวินพระบาท หรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล เป็นต้น ให้องค์การสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้ รายงานตัว ที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน เทศบาลตำบลเวินพระบาท หรือผู้อำนวยการท้องถิ่น เพื่อรับมอบหมาย การปฏิบัติงานในการปฏิบัติการ

(๖) กรณีหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณกุศล องค์กรเอกชน ช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษายาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้ง ลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

บทที่ ๓

การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ฉบับนี้ มุ่งดำเนินงานตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้บรรลุผลสำเร็จในทางปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกัน บรรเทา การลดผลกระทบจากสาธารณภัย และการเตรียมความพร้อม โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัย ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความเสี่ยง ดังนี้

ความเสี่ยง (Risk) = ภัย (Hazard) x ความล่อแหลม (Exposure) x ความเปราะบาง (Vulnerability)
ศักยภาพ (Capacity)

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่างๆ หรือองค์ประกอบใดๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัย และอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

๓.๑ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และ ศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ โดยขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ การทำความเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน ความต้องการในการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาถึงข้อมูลในอดีต

ขั้นที่ ๒ การประเมินภัย

ขั้นที่ ๓ การประเมินความล่อแหลม

ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ความเปราะบางและศักยภาพ

ขั้นที่ ๕ การวิเคราะห์ผลกระทบและระดับความเสี่ยง

ขั้นที่ ๖ การจัดทำข้อมูลความเสี่ยงและแนวทางในการจัดการและลดความเสี่ยง

ขั้นที่ ๗ การพัฒนาหรือปรับปรุงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ดังนั้น เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท จึงกำหนดให้จัดทีมประเมินความเสี่ยงจาก สาธารณภัย เพื่อเข้าสำรวจพื้นที่และจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์สาธารณภัยและเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อประกอบการตัดสินใจสั่งการในการรับมือสถานการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ (๑) การลดความเสี่ยง (การป้องกันหรือหลีกเลี่ยง) (๒) ความเปราะบางและความอ่อนแอ (การลดผลกระทบ) (๓) การเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัย และ (๔) การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง

๓.๒ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๒.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ

เนื่องจากเทศบาลตำบลเวินพระบาท มีพื้นที่...๓๒,๐๕๑...ไร่ สาธารณภัยที่ส่งผลกระทบ ได้แก่ ภัยจาก (อัคคีภัย วาตภัย ภัยแล้ง อุทกภัย) จึงให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ด้านโครงสร้าง

เทศบาลตำบลเวินพระบาท ได้พิจารณาโครงสร้างที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ว และได้จัดสร้าง ป้ายสัญญาณเตือนที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ อาคาร เขื่อน กำแพง ประตูระบายน้ำ เส้นทางคมนาคมเพื่อส่งกำลังบำรุง ป้ายสัญญาณ ฯลฯ ขึ้น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

(๒) ด้านไม่ใช้โครงสร้าง

การป้องกันโดยไม่ใช้โครงสร้าง เป็นการใช้นโยบาย กฎระเบียบ การวางแผนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยง โดย เทศบาลตำบลเวินพระบาท ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) ด้านการบังคับใช้กฎหมายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ กับหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดจากการกระทำของประชาชนเอง เช่น การเผาตอซังข้าว การเผาใบอ้อย เป็นต้น

(๒.๒) วิเคราะห์และจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยให้เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งจัดเก็บ ข้อมูลสถิติภัย และหาปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการหาแนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๓.๒.๒ การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย

การเตรียมความพร้อมเป็นการดำเนินการที่เน้นช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย โดย เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBDRM)

ชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยง จาก สาธารณภัย เนื่องจากชุมชนต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ของตนซึ่งมีความเสี่ยง หากชุมชนได้รับการพัฒนา ศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยเน้นการอาศัยชุมชน/หมู่บ้านเป็น ศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยง ภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนใน

รูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม ก็สามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัยหรือพ้นตัวจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยมีแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงสาธารณภัยของชุมชน ดังนี้

(๑) การทำความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ให้สำรวจชุมชนเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและศักยภาพ รวมทั้งกลุ่มเปราะบางของชุมชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน

(๒) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย

(๓) มีแผนในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดสาธารณภัยและแผนการฟื้นฟูชุมชนหลังจากเกิดสาธารณภัย โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้แผนมีการบูรณาการและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง

(๔) มีแผนรับมือกับสาธารณภัยในครอบครัว เช่น การสร้างบ้านเรือนให้มีความแข็งแรง และอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในครอบครัวหากต้องอพยพออกจากที่พักอาศัยเดิม

(๕) จัดการฝึกอบรมสมาชิกชุมชนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้มีศักยภาพมากขึ้น

(๖) สร้าง ช่อมแซม หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคในชุมชนให้ช่วยลดความรุนแรงจากสาธารณภัย เช่น ชุมชนที่โดนน้ำท่วมบ่อยอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำหรือทำพื้นที่แก้มลิงเพื่อพักน้ำ เป็นต้น

(๗) เตรียมสิ่งของยังชีพที่จำเป็นก่อนที่จะเกิดสาธารณภัย

(๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท และแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึก การซักซ้อม และการฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานในทุกระดับ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท จะมีการประสานและสั่งการอำนวยการให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์

(๓.๑) จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างเคียง

(๓.๒) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์ และการแจ้งข่าว การเตือนภัยจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๓) จัดทีมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความตื่นตระหนกและความสับสนในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าวเตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งข่าวเตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าวเตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท โดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน

การติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณภัย รายงานสถานการณ์ภัยและผลการปฏิบัติให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทราบเป็นระยะๆ เพื่อประสานและสนับสนุนการปฏิบัติร่วมกัน

(๔) การเตรียมการอพยพ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการอพยพ ดังนี้

(๔.๑) จัดทำแผนอพยพผู้ประสบภัย แผนอพยพส่วนราชการ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย จำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารการอพยพ

(๔.๒) วางมาตรการการอพยพ

(๔.๓) ให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบางซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ ผู้ป่วย เป็นต้น โดยกำหนดแนวทางในการอพยพกลุ่มเปราะบางร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

(๔.๔) ให้ประชาชนเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋า ที่มีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เท่าที่จำเป็น

(๕) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว ดังนี้

(๕.๑) คัดเลือกและจัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๕.๒) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว คือ ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรณีโรงเรียนเป็นศูนย์พักพิงอาจเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

(๕.๓) ปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวอื่นๆ

(๕.๔) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็น

ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว มีปัจจัยในการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ ๓-๑ : ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว

ประเด็น	ข้อพิจารณาสำหรับทำเลที่ตั้ง
ความปลอดภัย	- ปลอดภัยจากภัยคุกคามในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงหรือภัยทางธรรมชาติ - ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราว
การเข้าถึง	- ง่ายต่อการเข้าถึงเพื่อให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤต - คำนึงถึงฤดูกาลและผลกระทบ (เช่น รถอาจจะเข้าไปไม่ได้ในหน้าฝน)
สิ่งแวดล้อม	- พิจารณาถึงภัยจากการปนเปื้อนสารพิษทั้งจากภายในและนอกพื้นที่
สาธารณูปโภค	- ความเป็นไปได้ในการใช้โครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีอยู่เดิม ทั้งการประปา สุขาภิบาล และการจัดการขยะ - ระบบไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากระบบน้ำและสุขาภิบาล ยังสามารถหาทางเลือกอื่นที่ไม่พึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองได้
ปัจจัยดึงดูด	- ในบริบทของเมือง อาจเกิดปัจจัยดึงดูดให้มีการย้ายเข้าศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยไม่จำเป็น
อาชีพ	- การเข้าถึงตลาดในท้องถิ่น - การเข้าถึงที่ทำงาน - ทางเลือกและการเข้าถึงระบบขนส่ง
สวัสดิการขั้นพื้นฐาน	- ต้องมีการบริการด้านการศึกษาและสุขอนามัย - มีการสำรวจ และวัดผลศักยภาพระบบสวัสดิการทั่วไปในพื้นที่
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	- ผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราวมีสิทธิที่จะยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมทางสังคมและศาสนาในศูนย์พักพิงชั่วคราว - ตรวจสอบทัศนคติขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนโดยรอบ ต่อกลุ่มผู้อยู่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๖) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุข

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท จะจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุขประจำศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมเป็นลำดับแรกก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุข ดังนี้

(๖.๑) เพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้สาธารณสุขต่างๆ ธรรมชาติและลักษณะของภัย

(๖.๒) เพื่อให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๓) เพื่อเพิ่มทักษะให้ประชาชนช่วยเหลือตนเอง สามารถรักษาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณภัย

(๗) แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)

แผนการบริหารความต่อเนื่อง เป็นแผนปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตฉุกเฉิน ในสถานการณ์เมื่อเกิดภัยต่างๆ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ฯลฯ ซึ่งจาก สภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องหยุดชะงักการดำเนินงานหรือ ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จึงต้องจัดทำ แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรองรับการดำเนินการกิจ ของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในช่วงภาวะปกติ หากหน่วยงานหรือองค์กรไม่จัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องรองรับไว้ตั้งแต่ ในภาวะปกติอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือองค์กรในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การให้บริการ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น การจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินและให้บริการได้เมื่อเกิดภัยขึ้นวิกฤต เพื่อดำเนินงานและให้บริการตามปกติตามระดับการให้บริการที่กำหนดไว้ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานหรือองค์กรได้ แผนการบริหารความต่อเนื่องควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารความต่อเนื่อง

(๒) ขอบเขตสถานการณ์ความเสี่ยงภัย เช่น แผนรับมือสถานการณ์ภัยจาก อุทกภัย/อัคคีภัย/แผ่นดินไหว ฯลฯ

(๓) กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง

(๔) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ

- บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมประสานงานและสนับสนุน ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ

- ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานฉุกเฉิน

- การอพยพทรัพยากรที่จำเป็นและเหมาะสมต่อสถานการณ์

- ขั้นตอนการฟื้นฟูหน่วยงานหลังผ่านพ้นวิกฤต

ฯลฯ

๓.๓ พื้นที่เสี่ยง ระดับความเสี่ยง และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เมื่อมีการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยแล้วจะทำให้ทราบถึงพื้นที่เสี่ยงภัยและปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งจะทำให้สามารถกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้ตรงกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น นำไปสู่การลดความเสี่ยงอย่างยั่งยืน ที่หมู่บ้าน/ชุมชนมีวิธีการรับรู้ รับปรับตัวในการรับมือกับ สถานการณ์สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การกำหนดกิจกรรม โครงการหรือแผนงานที่กำหนดจากผลการ ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของพื้นที่หนึ่งๆ เพื่อลดโอกาสในการได้รับผลกระทบ จากสาธารณภัยที่สามารถคาดการณ์ได้ในปัจจุบันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

จากการดำเนินการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยเรียบร้อยแล้ว กองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท จึงกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

ตารางที่ ๓-๒ : ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยง จากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	หมู่ที่.. ๓...	หมู่ที่....๑.	หมู่ที่.. ๖....	พื้นที่ราบลุ่ม	ขุดลอกคูคลอง
ภัยแล้ง	หมู่ที่... ๖-๗..	หมู่ที่....๔	หมู่ที่.. ๕...	บ่อน้ำดิบแห้งขอด	ขุดลอกบ่อน้ำดิบเพิ่ม
วาตภัย	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....		
อัคคีภัย	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....		
สารเคมีและ วัตถุอันตราย	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....	หมู่ที่.....		

หมายเหตุ: การจัดระดับความเสี่ยงภัยตามตารางมาตรฐานในการประมาณค่าความเสี่ยงตาม ภาคผนวก ก

(ตัวอย่าง) ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท

ประเภท ของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยง จากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	หมู่ที่.. ๑...	หมู่ที่...๗...	หมู่ที่... ๕..	- เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำหลายสาย พื้นที่เสี่ยงบางจุดไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.๓,๗.. - ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพักอาศัยติดริมแม่น้ำ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่...๑,๒,๔,๕..... - ขาดระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่...๑,๒,๕	- ขุดลอกแหล่งน้ำเป็นประจำทุกปี - ชุมชน/หมู่บ้าน มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประจำ - สนับสนุนเครื่องมือให้มีความมาตรฐาน ได้อย่างเพียงพอและรวดเร็ว
ภัยแล้ง	หมู่ที่.. ๗...	หมู่ที่...๖..		- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางเกษตร เกษตรกรจึงมีความต้องการใช้น้ำในปริมาณมากและต่อเนื่องทั้งปี โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....๗..... - แหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งแม่น้ำลำคลองตื้นเขิน โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....๖.....	- มีเขื่อนหรือแหล่งน้ำและระบบชลประทานที่ดี - ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
			หมู่ที่.....	- มีการบุกรุกทำลายป่าไม้ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....	- มีการรณรงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและขยายพื้นที่ป่า เช่น การปลูกป่า
วาตภัย	หมู่ที่.. ๑...	หมู่ที่..๕...	หมู่ที่... ๖..	- ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่..... - บุคลากรที่มีความรู้ด้านสาธารณภัยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่..... - อาคารบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมขาดการบำรุงดูแลรักษาให้เกิดความปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....	- ติดตามสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะช่วงฤดูมรสุม - จัดหลักสูตรอบรมบุคลากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วน - มีการปรับปรุงและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง สามารถทนต่อลมพายุได้
อัคคีภัย	หมู่ที่.. ๗...	หมู่ที่...๙..		- ประชาชนขาดความตระหนักในการดูแลความปลอดภัยเรื่องการใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่..... - ประชาชนไม่ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....	- มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องอัคคีภัย - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยเป็นประจำทุกปี และให้ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยแก่ประชาชน
สารเคมีและวัตถุอันตราย	หมู่ที่.. ๑...		หมู่ที่. ๘....	- มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสารเคมีในการประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....๑.....	- มีแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายของ อบท. - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเคมีและวัตถุอันตราย

หมายเหตุ : ตัวอย่างตารางมาตรฐานในการประเมินค่าความเสี่ยง (สูง/ปานกลาง/ต่ำ)

๓.๔ การแจ้งเตือนภัย

การแจ้งเตือนภัยเป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท แจ้งเตือนภัยไปยังชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัย เพื่อส่งข้อมูลแจ้งเตือนภัยที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังประชาชน

๓.๔.๑ การแจ้งเตือนล่วงหน้า

เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงไปยังชุมชน หมู่บ้าน และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง

๓.๔.๒ การแจ้งเตือนภัย

(๑) เมื่อมีการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยขึ้นและประชาชนในพื้นที่ อาจได้รับผลกระทบ ให้แจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ทราบ โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมงก่อนเกิดภัย และให้มีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

(๑.๑) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย

(๑.๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และระยะเวลาหรือความยาวนานของภัย

(๑.๓) แนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชนในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

(๒) วิธีการแจ้งเตือนภัย

(๒.๑) แจ้งเตือนภัยผ่านผู้นำชุมชน อาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังของชุมชน/หมู่บ้าน

(๒.๒) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำตำบลหรือหมู่บ้าน ฯลฯ

๓.๔.๓ ระดับและความหมายของสีในการแจ้งเตือนภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดระดับของระบบการเตือนภัยไว้ ซึ่ง ทต.เวินพระบาท ได้นำระดับสีของการแจ้งเตือนภัยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของสาธารณภัยในพื้นที่ ดังนี้



สีแดง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อสั่งการ



สีส้ม หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด



สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ

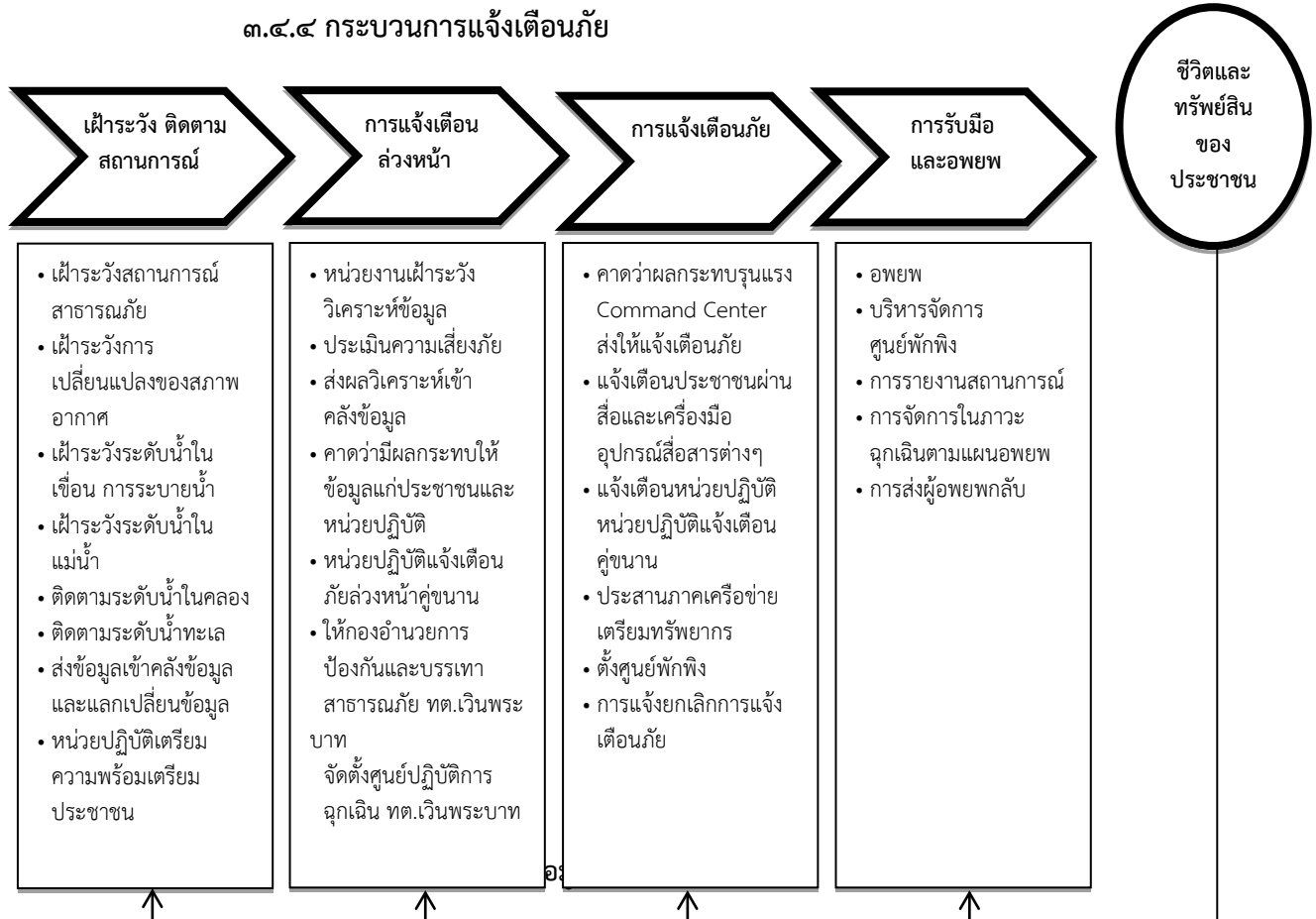


สีน้ำเงิน หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดทุกๆ ๒๔ ชั่วโมง



สีเขียว หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูล
ข่าวสารเป็นประจำ

๓.๔.๔ กระบวนการแจ้งเตือนภัย



แผนภาพที่ ๓ - ๑ : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้รับแจ้งการเตือนภัย เพื่อเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) โดยปฏิบัติ ดังนี้

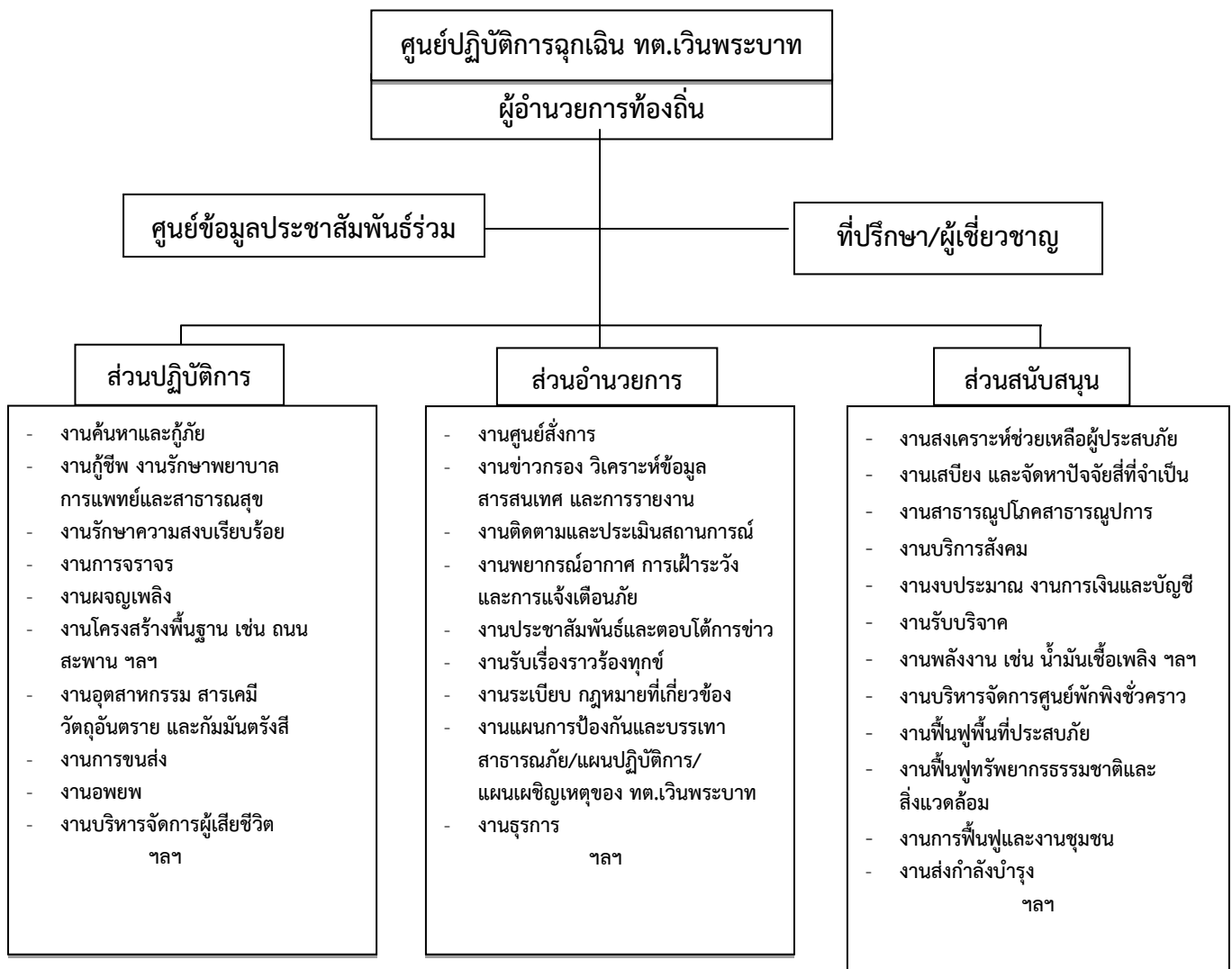
(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่อง และให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท ทางโทรศัพท์หมายเลข.๐๔๒-๐๕๐๐-๒๔ วิทยุสื่อสาร ความถี่.. ๑๕๔.๙๗๕.....MHZ โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข.....๐๔๒-๓๐๙-๗๕๘๔

(๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัยไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทาง (๐๔๒๕๘๑๒๖๓.) ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย และวิทยุสื่อสาร ความถี่..... ๑๕๗.๐๗๕...MHZ โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข.....

บทที่ ๔ การปฏิบัติขณะเกิดภัย

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท จึงจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับ การสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.ท่าอุเทน กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

๔.๑ โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน
๑ คณะที่ปรึกษา ๑ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ดังแสดงตามแผนภาพที่ ๔-๑



แผนภาพที่ ๔-๑ : โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท

หมายเหตุ : โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ อบต. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ภัย โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๑.๑ บทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวนิพระบาท มีดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นสมควร

(๒) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

(๓) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ ฟื้นฟูสู่สภาวะปกติ ค้นหาและกู้ภัย กู้ชีพ รักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข รักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร ผจญเพลิง โครงสร้างพื้นฐาน สารเคมีและวัตถุอันตราย กัมมันตรังสี ส่งกำลังบำรุง การขนส่ง อพยพ และบริหารจัดการผู้เสียชีวิต

(๔) ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการเป็นฐานดำเนินการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวนิพระบาท ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวนิพระบาท

(๕) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสังคม พลังงาน บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว พื้นฟูพื้นที่ประสบภัย พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และงานชุมชน

(๕.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงินและการบัญชี และการรับบริจาค ฯลฯ

ทั้งนี้ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นรายละเอียดตามแผนภาพที่ ๔-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น



แผนภาพที่ ๔-๒: (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

หมายเหตุ : การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นปรับได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความรุนแรงของสาธารณภัย และตามที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสาธารณภัยในพื้นที่

๔.๒ การจัดการภาวะฉุกเฉินมีศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท มีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

๔.๒.๑การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

การออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีรูปแบบแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุดที่ มท ๐๖๐๒/ว ๙๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ดังนั้น เมื่อมีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดเล็ก (เขตพื้นที่อำเภอท่าอุเทน) และพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดกลาง (เขต

จังหวัดนครพนม) โดยผู้อำนวยการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นในฐานะ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อสั่งการโดยเร็ว

(๔) ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วไปพลางก่อนแล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๕) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๖) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว และให้นำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนเผชิญเหตุที่มีอยู่ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(๗) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาระเบียบงบประมาณและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มุ่งประโยชน์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นลำดับแรกๆ

(๘) หากเหตุการณ์สาธารณภัยนั้นเกินขีดความสามารถและศักยภาพของท้องถิ่นนั้นๆ จะรับมือกับสาธารณภัยนั้นๆ ได้ และผู้อำนวยการท้องถิ่นได้รับการสนับสนุน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอเพื่อสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตพื้นที่อำเภอให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็ว

๔.๒.๒ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เมื่อมีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแล้ว หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้นเป็นภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัย แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายแก่ผู้ใด ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป โดยมี “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ” (ก.จ.ภ.อ.) มีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็นประธาน มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นหนึ่งคนสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่รับผิดชอบ และให้ความช่วยเหลือเสนอต่อ “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด” (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สำรวจความเสียหายจากภัย

พื้บติกรณิฎกณเฑนทเีเกดซึ้นในแต่ละพื้นทเีรับผิตชอบตามอำนาจหน้าทเีท่กำหนด โดยมี ก.ช.ภ.อ. เป็นผู้ตรวจสอบ และกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพื้บติจากการสำรวจความเสียหายดังกล่าวข้างต้น

๔.๓ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๓.๑ แนวทางปฏิบัติในการจัดการเมื่อเกิดสาธารณภัยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งพื้นทเีใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นนั้ เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วและให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นทเี และผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

(๒) กรณีที่พื้นทเีที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้น เพื่อบรรเทาภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็น อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

(๔) กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับ บริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือ เมื่อมีผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้หากเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็น แก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอัน เกิดจากการกระทำดังกล่าว

(๕) ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นทเีที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและ ทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรอง ให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

๔.๓.๒ หลักการปฏิบัติ

(๑) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท ในพื้นทเีที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นทเีที่รับผิดชอบ ไปปฏิบัติ

(๒) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(๒.๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(๒.๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(๒.๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สินและข้อมูล การให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(๒.๔) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง ๓ วันขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาในระยะ ๑-๓ วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

๔.๓.๒ การควบคุมสถานการณ์และการเผชิญเหตุ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท ได้วางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การรับแจ้งเหตุและการรายงาน

ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัยด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้ชุมชน/หมู่บ้านสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้นตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย แล้วรายงานต่อศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท

(๒) การประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๒.๑) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติ เลือกทางที่ดีที่สุดและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

(๒.๓) มีการคาดการณ์เพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น การขอรับการ

สนับสนุนเพิ่มเติม

(๒.๔) การจัดการข้อมูล ให้หัวหน้าทีมเป็นผู้นำในการสอบถามสำรวจข้อมูลสถานที่ สิ่งที่เป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย พร้อมทั้งบันทึกวัน เวลา ชื่อที่อยู่ผู้ให้ข้อมูล และรายงานข้อมูลให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท ทราบ มีการบรรยายสรุปให้ลูกทีมทราบ กำหนดพื้นที่อันตราย พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งจัดระบบต่างๆ ได้แก่ แก๊ส ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย

(๒.๕) การสั่งการ ผู้สั่งการต้องเป็นคนเดียวที่สามารถชี้แจงการปฏิบัติได้ การสั่งการต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความมั่นใจและเด็ดขาด หัวหน้าหน่วยหรือผู้ควบคุมชุดปฏิบัติการต้องรายงานตัวต่อผู้อยู่ในเหตุการณ์ และต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งก่อนการปฏิบัติและภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

(๒.๖) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ผลการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและนำเสนอแนะมาวิเคราะห์

(๔) การค้นหาและช่วยชีวิต

- กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่มีความรู้และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย

- สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยส่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย

- กรณีมีสถานการณ์รุนแรง ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการกู้ภัย

ตารางที่ ๔-๑ : การปฏิบัติขณะเกิดภัยของ ทต.เวินพระบาท

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ตามข้อ ๔.๑)	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ทต. เวินพระบาท ชื่อว่าที่พันตรีวัฒนา นิลสาขา. โทร. ๐๘๗๘๕๗๖๓๔๑
๒	รับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ให้กอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท และกอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบเพื่อจะได้เสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาประกาศเขตพื้นที่ประสบ สาธารณภัย และประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป จนกว่าสถานการณ์สิ้นสุด	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ทต. เวินพระบาท ชื่อว่าที่พันตรีวัฒนา นิลสาขา. โทร. ๐๘๗๘๕๗๖๓๔๑
๓	ออกสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผน รับมือกับสถานการณ์ภัย	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ ฝ่ายป้องกันฯ จอ.เรืองศักดิ์ เพียร อดวงศ์ โทร. ๐๙๒๓๑๙๗๕๘๔
๔	ประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยเพื่อการตัดสินใจ แก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่องความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และ ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความเปราะบาง และความสามารถของ พื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก ภัยที่ตามมา รวมถึงภัยที่มี ความซับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้และการแจ้งเตือนภัย	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ ฝ่ายป้องกันฯ จอ.เรืองศักดิ์ เพียร อดวงศ์ โทร. ๐๙๒๓๑๙๗๕๘๔
๕	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	ส่วนอำนวยการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๖	แจ้งเตือนประชาชน (๑) ตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้องของการเกิดสาธารณภัยจาก	ส่วนอำนวยการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ.....

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง ก่อนแจ้งเตือนผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด (๒) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไปยังชุมชนพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น (๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย บ่งบอกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการปฏิบัติของประชาชน รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ โดยต้องแจ้งเตือนจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด (๔) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว เป็นต้น		ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่
๗	อพยพผู้ประสบภัย กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น จะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๔.๗	ส่วนปฏิบัติการ สำนักปลัด กองช่าง	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๘	กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มาและพร้อมใช้ เพื่อรอการสั่งใช้ทรัพยากร	ส่วนปฏิบัติการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๙	ระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย (๑) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร มายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ ให้พร้อมใช้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อรอการสั่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย (๒) ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียม เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน เพื่อจัดการสาธารณภัย	ส่วนสนับสนุน	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๐	กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ ออกเป็น.....โซน ประกอบด้วย โซนที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่..... รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่..... รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๓ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่..... รับผิดชอบพื้นที่	ส่วนอำนวยการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	โซนที่ ๔ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่..... รับผิดชอบพื้นที่ หมายเหตุ : สามารถปรับโซนพื้นที่ได้ตามสถานการณ์และขนาดของพื้นที่		
๑๑	จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าปฏิบัติการจัดการสาธารณภัย สั่งให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัวให้เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่งาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ระบุชื่ออปท.) ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าสนับสนุนจัดการสาธารณภัย	ส่วนปฏิบัติการ	หน่วยรับผิดชอบ/ชื่อ..... โทร.....
๑๒	การเผชิญเหตุ (๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก ให้มีความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตเป็นลำดับแรก ต่อด้วยการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีความรู้และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ประสบภัยโดยเด็ดขาด (๑.๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว ดังนี้ (๑.๒.๑) สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๒) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักรที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๓) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงตามความจำเป็นของสถานการณ์ (๑.๒.๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤต ไม่สามารถเข้าพื้นที่โดยทางรถยนต์หรือทางเรือได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์จากหน่วยงานทหารหรือตำรวจในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน (๑.๒.๕) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัยที่บ้านเรือนเสียหายอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรก และจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราว พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพ (๑.๒.๖) ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลใกล้เคียง เข้าช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๗) กรณีโครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา แล้วแต่กรณี ให้สามารถใช้งานได้หรือจัดทำระบบสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้	ส่วนปฏิบัติการ	หน่วยรับผิดชอบ/ชื่อ..... โทร.....

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	ความต้องการเบื้องต้น (๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง (๓ วัน) ขึ้นไป ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการคันหาระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) เป็นลำดับแรกก่อนการปฏิบัติการคันหาระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง (๑ – ๒ วัน) และการปฏิบัติการคันหาระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ตามลำดับ โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง		หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๓	ปกป้องสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ามี) เป็นต้น และปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	ส่วนปฏิบัติการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๔	การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ) รายละเอียดตามข้อ ๔.๑๐	ส่วนสนับสนุน	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๕	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	ส่วนสนับสนุน	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๖	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในช่วงขณะเกิดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สำรวจและจัดทำข้อมูลความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และรายงานให้อำเภอเพื่อประกอบการร้องขอการสนับสนุน และนำไปกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น	ส่วนอำนวยการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๗	จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Joint Information Center : JIC) ทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกัน ใน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	ศูนย์ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ร่วม	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....
๑๘	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการ	ส่วนปฏิบัติการ	หน่วยรับผิดชอบ/ ชื่อ..... โทร.....

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	เคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ		
๑๙	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ทต. เวินพระบาท เชื่อว่าที่พันตรีวัฒนา นิลสาขา. โทร. ๐๘๗๘๕๗๖๓๔๑
๒๐	อพยพกลับ กรณีสถานการณ์สาธารณภัยยุติ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือกลุ่มผู้นำอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมในการอพยพกลับไปสู่ที่อยู่อาศัยต่อไป โดยจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังการอพยพกลับ พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ	ส่วนปฏิบัติการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ ฝ่ายป้องกันฯ จอ.เรืองศักดิ์ เพียร อดวงศ์ โทร. ๐๙๒๓๑๙๗๕๘๔
๒๑	หากสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรง และหรืออาจจะเกิดสาธารณภัยซ้ำซ้อน เกินขีดความสามารถของ อปท. ให้ร้องขอขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงหรืออำเภอให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อบต.รามราช) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ส่วนอำนวยการ สำนักปลัด	หน่วยรับผิดชอบ/ ฝ่ายป้องกันฯ จอ.เรืองศักดิ์ เพียร อดวงศ์ โทร. ๐๙๒๓๑๙๗๕๘๔

หมายเหตุ : การกำหนดส่วนงานที่รับผิดชอบ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ อปท. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ภัย และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ระบุชื่อ อปท.) โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์กรการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๔ การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

เตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสาร (ทต.เวินพระบาท) มอบหมายให้...(ฝ่ายป้องกันฯ)...เป็นผู้กำกับดูแลและใช้งานความถี่วิทยุ.....๑๕๔.๙๗๕.....เพื่อใช้เป็นความถี่วิทยุกลางสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ โดยกำหนดให้ทต.เวินพระบาท เป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้งานภายใน ทต.เวินพระบาท

๔.๔.๑ การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

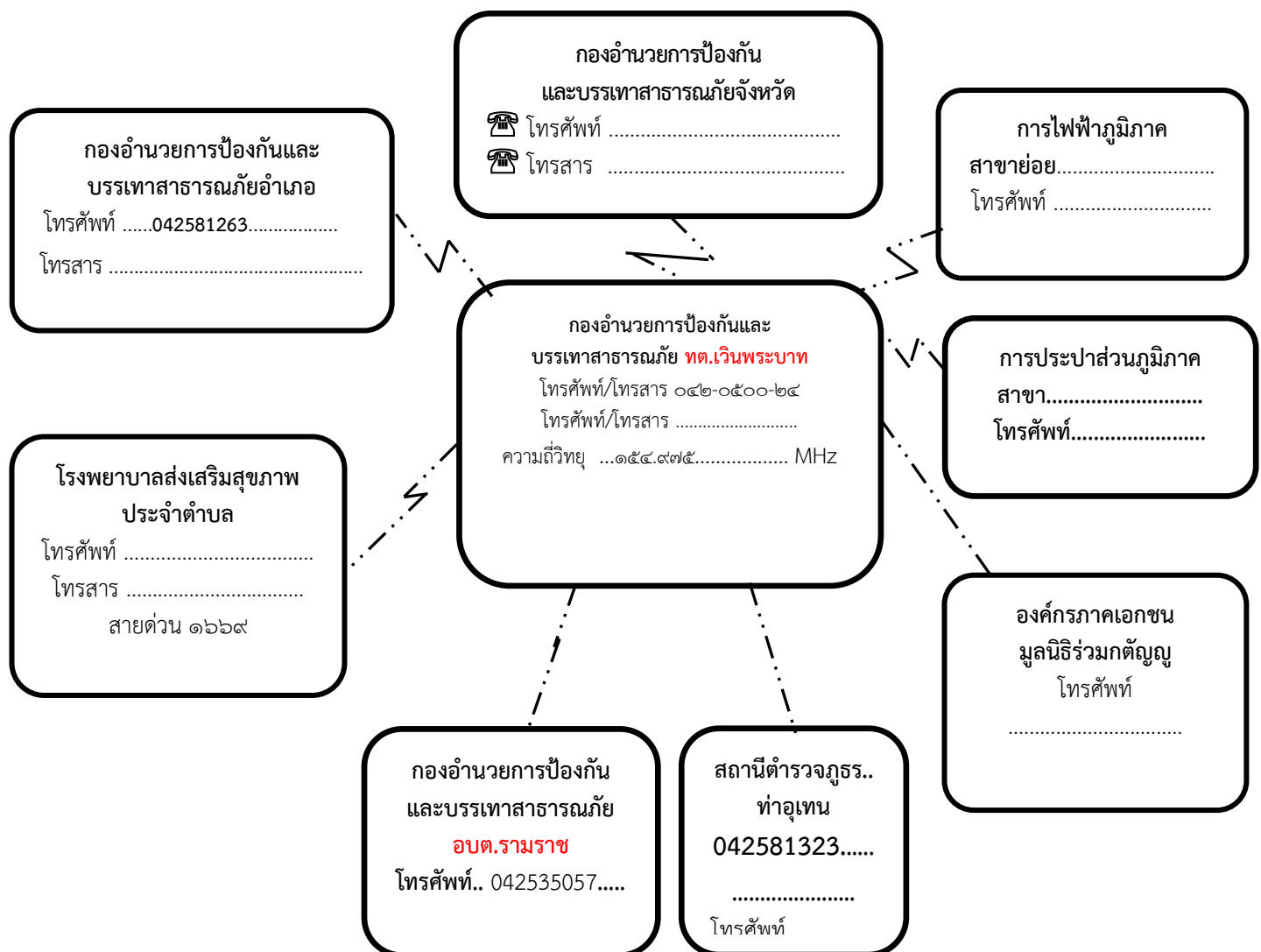
(๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ตามปกติโดยเร็วอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก

หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....๐๔๒-๐๕๐๐๒๔..... โทรสาร.....

๔.๔.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	นามเรียกขาน	ความถี่วิทยุ	โทรศัพท์	โทรสาร	หมายเหตุ
๑	ทต.ท่าอุเทน	ทต.ท่าอุเทน	๑๕๔.๙๗๕			
๒	อบต.รามราช	อบต.รามราช	๑๕๔.๙๗๕			
๓	อบต.โนนตาล	อบต.โนนตาล	๑๕๔.๙๗๕			



แผนภาพที่ ๔-๓ : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท
 ๔.๕ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

เป็นระบบและกระบวนการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ และวิธีอื่นๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องและลดความตื่นตระหนก โดยมอบให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ ทต.เวินพระบาท เป็นหน่วยงานหลัก ดำเนินการ ดังนี้

๔.๕.๑ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Join Information Center : JIC) เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉินและเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับ การกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะควรต้องเข้ามาอยู่รวมกัน ณ ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม

๔.๕.๒ ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด

๔.๕.๓ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่ การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ ไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น

๔.๕.๔ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท บัญชาการเหตุการณ์แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยหรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔.๕.๕ กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ให้แจ้งข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ

๔.๖ การอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้น จะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ผู้บัญชาการ ผู้อำนาจการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย) มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมงก่อนเกิดสาธารณภัย และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน ให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๖.๑ การตัดสินใจอพยพ

(๑) การตัดสินใจอพยพในเขต ทต.เวินพระบาท กำหนดให้นายกเทศมนตรีตำบลเวินพระบาท ในฐานะผู้อำนาจการท้องถิ่น เป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีปลัดเทศบาลตำบลเวินพระบาท ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนาจการท้องถิ่น เป็นผู้ช่วย

(๒) การตัดสินใจอพยพในเขตพื้นที่หมู่บ้าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านควบคุมกำกับ ดูแล การอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย ตามคำสั่งของผู้อำนาจการท้องถิ่น โดยมีงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้ช่วย ทุกขั้นตอนการปฏิบัติต้องประสานการปฏิบัติและรายงานสถานการณ์ไปยังนายกเทศมนตรีตำบลเวินพระบาท ในฐานะผู้อำนาจการท้องถิ่นเบอร์โทรศัพท์ ๐๘๗-๘๕๗-๖๓๔๑

๔.๖.๒ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือน ประชาชนต้องปฏิบัติตามข้อสั่งการของผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ จัดเตรียมกระเป๋ามีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เท้าที่จำเป็น รวมทั้งดูแลสุขภาพจิตใจในครอบครัวให้อยู่ในความสงบก่อนออกจากบ้านเรือนให้นำกระเป๋าคิดเตรียมไว้ติดตัวไป ปิดบ้านเรือนให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

๔.๖.๓ หน่วยอพยพ ต้องศึกษาเส้นทางที่จะเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และตรวจสอบสภาพของยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในขั้นตอนการอพยพต่อผู้อพยพ พร้อมทั้งจัดระเบียบและจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง และดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนการอพยพที่กำหนดไว้

๔.๖.๔ จัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ และควรประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่เพื่อจัดส่งกำลังสายตรวจ อปพร. หรืออาสาสมัคร ไปดูแลบ้านเรือนผู้อพยพเป็นระยะ แต่ถ้าสถานการณ์ล่อแหลมมีความเสี่ยง ควรงดออกปฏิบัติหน้าที่โดยเด็ดขาด แต่ถ้าสามารถออกปฏิบัติภารกิจได้ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจแล้วควรนำข้อมูลกลับมารายงานให้ผู้อพยพทราบโดยทันที เพื่อป้องกันมิให้ผู้อพยพเกิดความกังวลต่อความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

๔.๖.๕ ให้หน่วยงานอพยพอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยสี่ ปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ บริการอาหารและน้ำดื่ม การดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ จัดเป็นสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร จัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน จัดระบบการรับของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

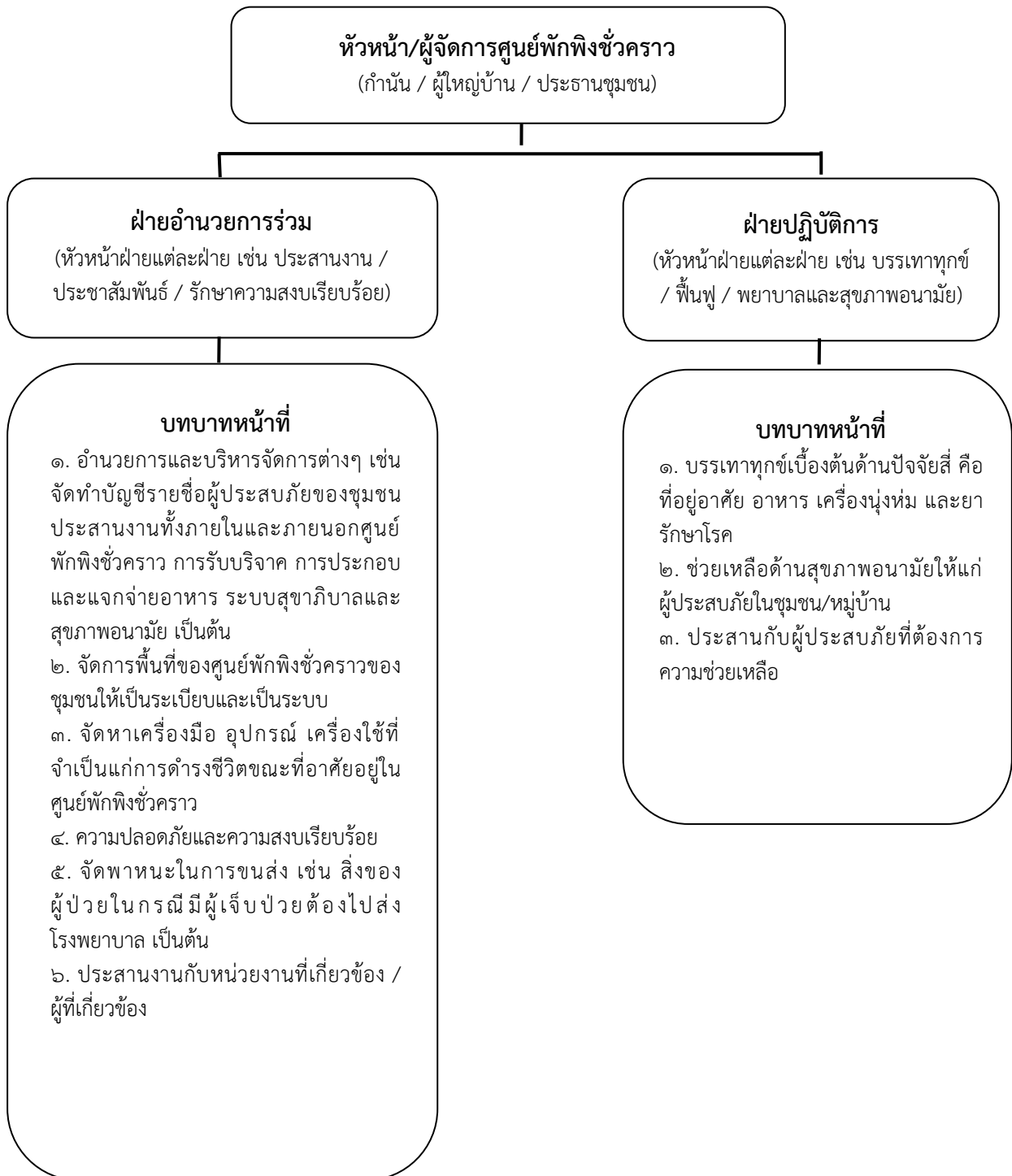
๔.๖.๖ รายงานความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากสื่อทุกช่องทางรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแจ้งให้ผู้อพยพทราบทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพคลายความวิตกกังวล

๔.๗ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้น และระยะกลางให้ได้ผลดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

- (๑) การดูแลด้านความปลอดภัย
- (๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ ให้มีความสะดวก
- (๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคให้เป็นไปอย่างทั่วถึง
- (๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิตร่วมกันเพื่อทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ให้กองสวัสดิการและสังคมหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีเทศบาล) หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และประสานงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดเพื่อประสานการปฏิบัติในการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยให้คำนึงถึงแนวทางที่ในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางเป็นสำคัญ



แผนภาพที่ ๔-๔ : โครงสร้างศูนย์พักพิงชั่วคราว ทต.เวินพระบาท

หมายเหตุ : สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

๔.๘ แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท จะประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัย โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๘.๑ การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) จะกระทำทันทีภายหลังจากเกิดเหตุการณ์สาธารณภัยเกิดขึ้น โดยมากภายในสัปดาห์แรกของการเกิดภัย เป็นการประเมินแบบคร่าวๆ ในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน ลำดับความสำคัญก่อน – กลาง และรวบรวมข้อมูลความต้องการ สิ่งที่ต้องปฏิบัติหลังจากเกิดภัย และทรัพยากรที่จำเป็นทุกๆ ด้านทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม

๔.๘.๒ การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) จะดำเนินการทันที เมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรืออย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเกิดสาธารณภัย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย เป็นการระบุมูลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประเมินการด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน

เมื่อประเมินความเสียหายและทราบความต้องการความช่วยเหลือแล้ว ให้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเองและจัดทำรายงานสรุปเสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเสมอภาคและทั่วถึง รวมถึงการขอรับความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น

ตารางที่ ๔-๑ : การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

ระยะที่ ๐ เตรียมความพร้อม ในการประเมิน	ระยะที่ ๑ ประเมินสถานการณ์และ ผลกระทบเบื้องต้น: การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment)	ระยะที่ ๒ ประเมินผลกระทบและการให้ ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์: การประเมินแบบ ละเอียด(detailed assessment)
เตรียมความพร้อม	ช่วยเหลือชีวิตและการบริการต่อผู้ประสบภัยที่จำเป็น	
ก่อนเกิดภัย	ขณะเกิดภัย – ๗๒ ชั่วโมง	ภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรือภายใน ๒ สัปดาห์
ลักษณะการประเมิน		

การเตรียมพร้อมสำหรับการประสานการประเมิน : การเตรียมข้อมูลทั่วไป (บทที่ ๑)	การประเมินเบื้องต้น : เป็นการประเมินแบบคร่าวๆ ในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน ลำดับความสำคัญก่อน – กลาง และรวบรวมข้อมูลความต้องการ สิ่งที่ต้องปฏิบัติหลังจากเกิดภัย ด้านทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม	ประเมินระยะเร่งด่วน : เป็นการระบุมูลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประเมินการด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน
---	---	---

ทั้งนี้ ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) ตามภาคผนวก ฐ (ตัวอย่าง) แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑ (Initial Disaster Assessment Form) และตามภาคผนวก ท (ตัวอย่าง) แบบประเมินความเสียหายและความต้องการ ระยะที่ ๒ (Multi Cluster Initial and Rapid Assessment - MIRA)

๔.๙ การรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค

หากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเวินพระบาท พิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ให้ดำเนินการ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

โดยมีแนวทางปฏิบัติในการรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค ดังนี้

๔.๑๐.๑ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย และกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค

๔.๑๐.๒ ทต.เวินพระบาท หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดระเบียบการเก็บรักษาเงินบริจาคและสิ่งของบริจาค รวมถึงสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค และวิธีแจกจ่ายเงินและสิ่งของบริจาค เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเสมอภาค

๔.๑๐.๓ จัดทำบัญชีการรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคไว้เป็นหลักฐาน เพื่อควบคุมระบบข้อมูลในการบริหารจัดการสิ่งของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

กรณีที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท ให้บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาค

๔.๑๐ การยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัย

(๑) ให้ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลจากทุกแหล่งจนแน่ใจ และมีการยืนยันความชัดเจนว่าสถานการณ์คลี่คลายกลับสู่

ภาวะปกติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ เพื่อประกาศยุติสถานการณ์
สาธารณภัยในพื้นที่

(๒) เมื่อได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ให้ประกาศยุติสถานการณ์
ว่าสาธารณภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้ผู้อพยพทราบเพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่พื้นที่
อาศัยของตนเองต่อไป

(๓) เมื่อยกเลิกหรือปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ ทต.เวินพระบาท ให้ส่งมอบภารกิจที่
ต้องดำเนินการต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของหน่วยงานนั้นต่อไป เพื่อความต่อเนื่องในการ
ปฏิบัติงาน

๔.๑๑ การอพยพกลับ

เมื่อประชาชนได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำ
ชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับการแจ้ง
จุดอพยพกลับ โดยการจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังของการอพยพกลับอย่างเป็นระบบไปสู่พื้นที่อาศัยของ
ตนเอง พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการอพยพกลับ

๔.๑๒ การอพยพส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ทต.เวินพระบาท แบ่งประเภทของส่วนราชการและองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะอพยพมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่
รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบคลุมส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า โดยการ
ดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ตามปกติ

๔.๑๓ การร้องขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(๑) ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ติดต่อ
หรือใกล้เคียงนั้น

(๒) กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจาก เจ้าหน้าที่
ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้
ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณีเพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

บทที่ ๕

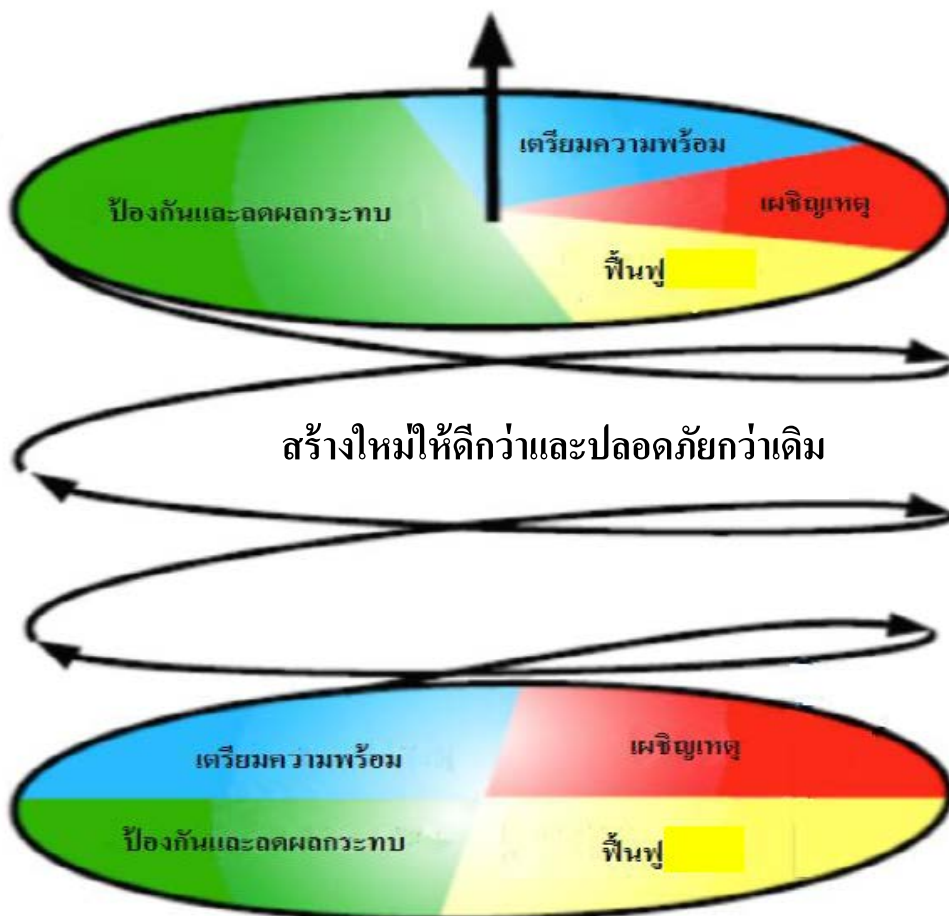
การปฏิบัติหลังเกิดภัย

การปฏิบัติหลังเกิดภัย (ฟื้นฟู) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบสาธารณภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เป็นไปตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (แผนภาพที่ ๕-๑) โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วยในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) โดยมีหลักการสำคัญของการฟื้นฟู ได้แก่

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่สภาวะปกติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้ประสบภัยต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จึงจะเกิดกระบวนการยอมรับและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ที่จะดำเนินการ

พิจารณาความเสี่ยงต่อภัยในการฟื้นฟูสภาพและการสร้างใหม่เสมอ เพื่อไม่ให้เกิดงบประมาณต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์จากการเกิดสาธารณภัยครั้งต่อไป



แผนภาพที่ ๕-๑ : วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท จะดำเนินการหลังเกิดภัย
ดังนี้

๕.๑ สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้นภายในพื้นที่ประสบภัย
จนถึงระดับครัวเรือน โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินและ
วิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง ความต้องการความ
ช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัย
และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูล การสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟู
และกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑.๑ ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณ
ประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการ
ฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ ทต.เวินพระบาท สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังการเกิด
สาธารณภัย ดังนี้

(๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน
การช่วยเหลือจากภายนอก

(๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ
หรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๕.๑.๓ สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย
ควรสำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่พักพิง
สุขภาพ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ ฯลฯ)
โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบ
จากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล
สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๕.๑.๔ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท จัดตั้ง
คณะทำงานประสานกับชุมชน/หมู่บ้าน ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ และ
ความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕.๑.๕ ดำเนินการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ใน
ความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑.๖ รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและแนวทางการฟื้นฟูไปยัง
กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟู
ซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย (คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
อำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.))

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการ เพื่อประกอบการพิจารณา

๕.๒ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท มีแนวทางปฏิบัติ
การฟื้นฟู ดังนี้

๑. ทต.เวินพระบาท ดำเนินการประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๑.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๑.๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน
การช่วยเหลือจากภายนอก

(๑.๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุชุมชน ความอ่อนแอ
หรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๒. ดำเนินการประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร
การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ และองค์ความรู้
การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ เป็นต้น โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์
คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๒.๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย
การศึกษา การดูแลสุขภาพ สิ่งก่อสร้างต่างๆ เกษตรกรรม การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม
ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๓. ทต.เวินพระบาท จัดทีมประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ
โดยประสานกับอำเภอ.ท่าอุเทน และจังหวัดนครพนม ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความ
ช่วยเหลือและความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๔. ประสานการปฏิบัติกับอำเภอ ให้ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการให้ความ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ให้เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยเร็ว
เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และรายงานผล
การสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด
(ก.ช.ภ.จ.) เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๕. ในกรณีที่ความเสียหายมีมูลค่ามากกว่าวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ
ให้ส่งเรื่องให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาเสนอขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย
จากวงเงินงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี

๖. รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นเบื้องต้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ
ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลาง ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
และนายกรัฐมนตรีทราบตามลำดับ

๕.๒.๑ การฟื้นฟูระยะสั้น

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหา การบรรเทา และการช่วยเหลือได้ยุติลง
เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ประสบภัย ธุรกิจ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในระยะ
เร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัย

ซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑)

(๒)

(๓) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น

เป็นการฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น การตรวจรักษา ป้องกันควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูด้านสภาพจิตใจและ จิตสังคมของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ตามความจำเป็น โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเวียงพระบาท เป็นหน่วยงายหลัก และมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- แจ้งให้ชุมชน/หมู่บ้าน สำนวจตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริงตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา

- ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทัวถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ให้ชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่า จะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งจัดการที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพเฝ้าผู้ประสบภัย ในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ โดยการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และโดยการจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว

- เลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย

(๑.๒) การป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคระบาด ทั้งคนและสัตว์

(๑.๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้คืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

(๑.๔) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทราบสถานการณ์เป็นระยะ

(๒) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งาน หากการบูรณะโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างหรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม อาจต้องใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยในระยะเริ่มต้นให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่ประสบภัย และขนย้ายขยะมูลฝอย

(๒.๒) ให้ ทต.เวินพระบาท ที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาล้างแฉะและมลภาวะเป็นพิษ

(๒.๓) กรณีที่เกินขีดความสามารถของ ทต.เวินพระบาท ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการที่ได้รับความเสียหาย ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม
ดำเนินการโดยแขวงทางหลวง.นครพนม และแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
- ระบบไฟฟ้า
ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครพนม. และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- ระบบประปา
ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดนครพนม

(๒.๔) ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานและอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป

(๒.๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับมาใช้งานได้ตามเดิม

(๒.๖) พื้นที่ประสบภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบ ความแข็งแรงของอาคาร การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์ ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครพนม สำนักชลประทานที่ ๑ โครงการชลประทานจังหวัดนครพนม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ การฟื้นฟูระยะกลาง/ระยะยาว

(๑) การฟื้นฟูระยะกลางเป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย ฟื้นฟู หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้ประสบภัย โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

- การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

- การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
(กำหนดหน่วยงานภายใน.อปท.) เป็นหน่วยหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ให้สามารถร่วมมือกับภาคเอกชน

(๒) สำหรับการฟื้นฟูระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติ หรือให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจัดทำแผนโครงการ เพื่อวางแผนการฟื้นฟูพื้นที่เกิดภัย ให้สามารถรองรับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (กำหนดหน่วยงานภายใน.อปท.) เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและติดตามการแก้ไขความขัดแย้ง และการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการวางแผน และการกำหนดการประสานความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

- (กำหนดหน่วยงานภายใน.อปท.) เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและดำเนินให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับ โดยชุมชนมีส่วนในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

- (กำหนดหน่วยงานภายใน.อปท.) เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและดำเนินปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานตอบโต้และฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บูรณะและปฏิสังขรณ์ ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

๕.๒.๓ การฟื้นฟูด้านต่างๆ

(๑) ด้านสุขภาพและการบริการสังคม

เป็นการเสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือและการฟื้นฟูกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วของทต. เวินพระบาท ในการบริการด้านสุขภาพและการบริการด้านสังคมของบุคคลและชุมชน ที่ประสบภัยครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการทางการแพทย์ โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเวินพระบาท เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

(๒) ด้านที่อยู่อาศัย

(๒.๑) บูรณะและก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๒) การกักสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หลังการเกิดสาธารณภัย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก กรณีที่เกินขีดความสามารถให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการ ที่ได้รับความเสียหาย และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือขึ้นไปตามลำดับ เช่น งบประมาณของจังหวัด งบประมาณของกรมกระทรวง หน่วยงานนอก ภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ หรือบกลาง

(๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) ขนย้ายขยะมูลฝอย แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๓.๒) วางแผนในการรักษาปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ บูรณะและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมตามที่ชุมชนร้องขอ

(๓.๓) ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับรวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้สนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของทต.เวินพระบาท ที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะ เพื่อตอบสนองได้ตรงความต้องการของชุมชนและเพียงพอ

บทที่ ๖
การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ไปสู่การปฏิบัติ

๖.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเวินพระบาท ไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทต.เวินพระบาท พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งการจะดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ทหาร ตำรวจ ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์กรสาธาณกุศล โดยมีแนวทาง ดังนี้

ตารางที่ ๖-๑ : แนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร คนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัย และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่	- ทต.เวินพระบาท - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒	จัดให้มีการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท อย่างน้อยทุก ๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นกลไกและเวทีในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ภารกิจด้านการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม การร่วมวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่	- ทต.เวินพระบาท - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓	มีส่วนร่วมทำอำเภอทำอุเทน และจังหวัด...นครพนม อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมการทำงานอย่างประสานสอดคล้อง โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นการดำเนินการกิจกรรม เช่น ร่วมสำรวจประเมินวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัย เป็นต้น	- ทต.เวินพระบาท - สนง.ปภ.สาขา..... - สนง.ปภ.จว..นครพนม..... - ศูนย์ ปภ. เขต.....
๔	การจัดทำแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท การร่วมฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อทดสอบและฝึกความชำนาญร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ทต.เวินพระบาท - สนง.ปภ.สาขา.....

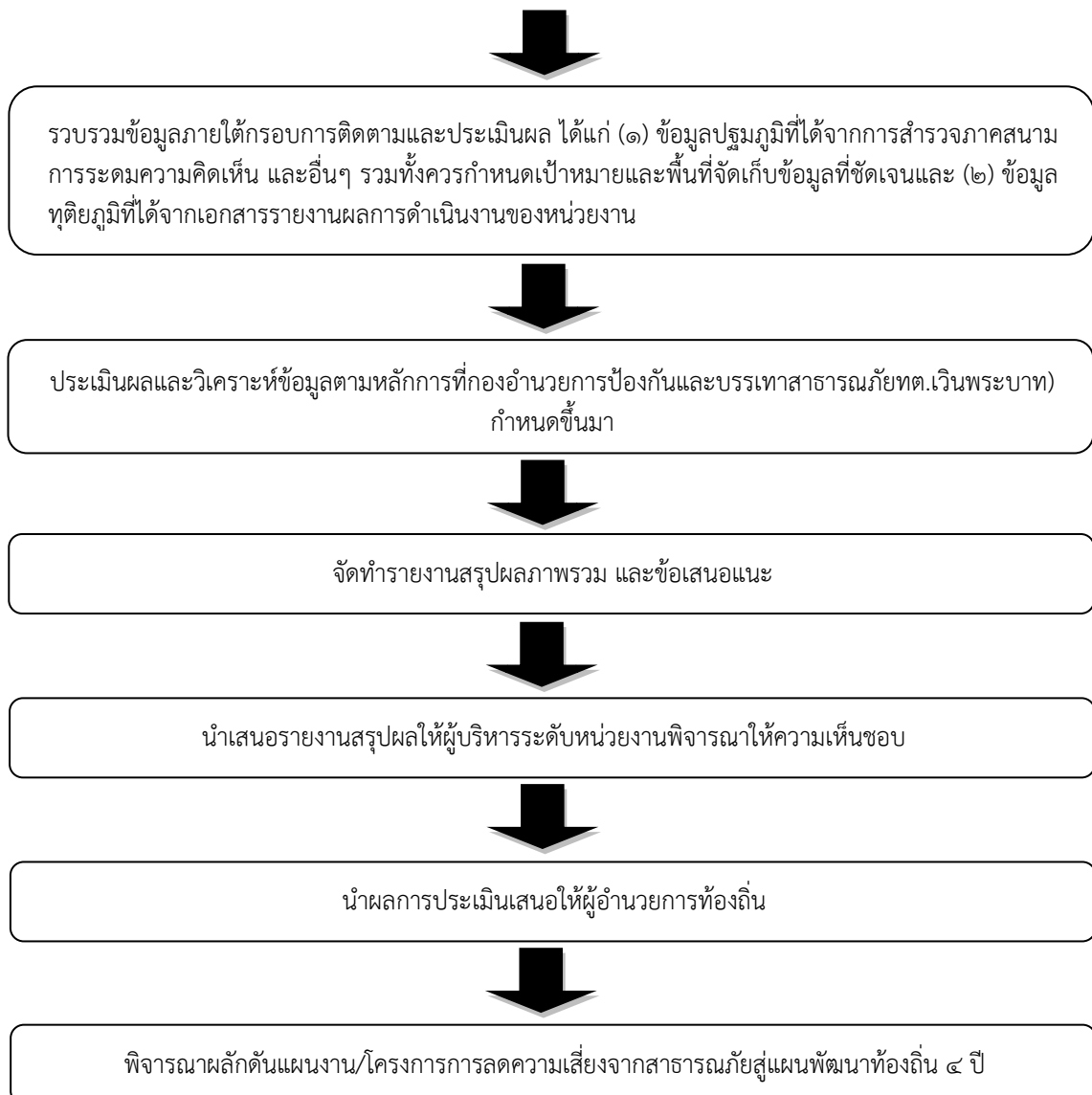
ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		- สนง.ปภ.จว. - ศูนย์ ปภ. เขต - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕	จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการกิจ เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนากลุ่มจังหวัด สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม องค์กรสาธารณกุศล โดยให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	- ทต.เวินพระบาท - สำนักงานจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๖	พิจารณาแผนงาน/โครงการที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย แก่ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมอย่างมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ประกอบกับให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามภารกิจของอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เป็นกรอบแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป	- ทต.เวินพระบาท - สำนักงานจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๗	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับพื้นที่	- ทต.เวินพระบาท - สพป..... - สพม.....
๘	สนับสนุน กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.)	- ทต.เวินพระบาท
๙	การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ การกำหนดให้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการจังหวัดเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท ไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงกลางแผนและปลายแผน พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางปรับปรุงแผนฯ	- ทต.เวินพระบาท - สนง.ปภ.สาขา - สนง.ปภ.จ. - ศูนย์ ปภ. เขต - สำนักงานจังหวัด

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		

๖.๒ การติดตามและประเมินผล

เป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของภารกิจและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผล โดยปกติจะต้องกำหนดดัชนีการติดตามประเมินผลเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสถานการณ์ที่ตรวจสอบวัดได้นั้นบรรลุหรือไม่บรรลุเมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือดัชนีที่กำหนด ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลไม่เพียงแต่ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า และหรือความล่าช้าของการดำเนินการ โดยใช้ดัชนีประเมินว่าการดำเนินการใกล้ถึงเป้าหมายที่กำหนดแค่ไหนเพียงไรแล้ว ยังสามารถช่วยให้วิเคราะห์เพิ่มเติมให้ทราบปัจจัยเหตุแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวดังกล่าวได้ ทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางดำเนินการต่อไปได้

๖.๒.๑ แนวทางการติดตามและประเมินผล



๖.๒.๒ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายดำเนินการติดตามและประเมินผล

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาทเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการสาธารณภัย ประเมินผลกระทบ การขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผลให้ผู้อำนวยการอำเภอเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แนวทางการดำเนินงานต่อไป

การจัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ทต.เวินพระบาท ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท ต่อไป

๖.๓ การวิจัยและพัฒนา

เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการค้นหาแนวคิด แนวทาง และวิธีปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิค วิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือระบบการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้มาจากการคิดค้นหรือค้นพบมาพัฒนา ออกแบบ เปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และการบริการให้มีลักษณะรูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถดำเนินการร่วมกับการติดตามและประเมินผล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้กรอบการติดตามและประเมินผลในลักษณะของการทบทวนจากบทเรียนและการเรียนรู้ทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(๑) ทต.เวินพระบาท เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้านการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท ให้เหมาะสม

(๒) ศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์สาธารณภัยสำคัญที่ผ่านมาของ ทต.เวินพระบาทเพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learned) ของการเกิดสาธารณภัยครั้งสำคัญที่ผ่านมาของ ทต.เวินพระบาท เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๖.๔ การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ ทต.เวินพระบาท

ทต.เวินพระบาท ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อปท.) พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีสถานการณ์สาธารณภัยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่อง หรือมีนวัตกรรม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้ ทต.เวินพระบาท พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.เวินพระบาท พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ตามความเหมาะสมทุกปี ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔